

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра національної безпеки**

СИЛАБУС

**вибіркового освітнього компонента
СОЦІОКУЛЬТУРНА БЕЗПЕКА**

підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Соціокультурна безпека» підготовки бакалавра.

Розробник: Майко Т.С., кандидат політичних наук, доцент кафедри національної безпеки.

|

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

доц. О. М. Дмитренко

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри національної безпеки, протокол № 6 від 10 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

доц. О. М. Дмитренко

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання		Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання 2-й
		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: Майко Тетяна Степанівна

Науковий ступінь: кандидат політичних наук

Посада: доцент кафедри національної безпеки

Контактна інформація (номер мобільного зв'язку, електронна адреса): +380509830495, maiko.tetyana@eenu.edu.ua

Дні занять (посилання на електронний розклад): <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового компонента «Соціокультурна безпека» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Соціокультурна безпека» є формування у майбутніх фахівців системи сучасних знань про сутність, структуру та механізми забезпечення безпеки у соціокультурній сфері.

Поставлена мета обумовлює такі *основні завдання*:

- Розкрити зміст базових понять: «соціокультурний простір», «культурна експансія», «соціальна напруженість», «духовна безпека».

- Вивчити нормативно-правову базу України, що регулює питання соціального захисту та культурної політики.
- Дослідити взаємозв'язок між рівнем життя населення та станом національної безпеки.
- Навчити студентів розраховувати та інтерпретувати індикатори соціальної безпеки (рівень бідності, безробіття, демографічні показники).
- Проаналізувати світовий досвід полікультуралізму та можливості його імплементації в українських реаліях.
- Оцінити ризики релігійного екстремізму та конфліктів на міжетнічному ґрунті.

Soft skills. :

- Міжкультурний інтелект : Здатність ефективно взаємодіяти з представниками інших культур, розуміти їхні коди, цінності та табу, не втрачаючи при цьому власної ідентичності. Це вміння розрізняти «своє» і «чуже», не перетворюючи «чуже» на «вороже» без реальних підстав.
- Толерантність до невизначеності та інакшості: Вміння конструктивно сприймати соціальне різноманіття, співіснувати з людьми, що мають інші релігійні, політичні чи світоглядні погляди, запобігаючи переростанню відмінностей у конфлікт.
- Навички медіації та діалогу: Здатність виступати посередником у ціннісних конфліктах (наприклад, мовних, релігійних чи історичних суперечках), знаходити точки дотику та знижувати градус соціальної напруги.
- Усвідомлена ідентичність: Глибоке розуміння того, «хто я є» (національна, громадянська, професійна ідентичність)
- Історичне мислення та пам'ять: Вміння бачити події в широкому історичному контексті, розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства, відрізняти історичні факти від міфів та маніпуляцій пам'яттю.
- Соціальна емпатія: Здатність розуміти переживання, страхи та потреби різних соціальних груп (вразливих верств, меншин, переселенців).
- Контекстуальний аналіз: Вміння «читати» соціальний контекст: розуміти, чому певні наративи з'являються саме зараз і як вони впливають на безпеку суспільства.
- Прогнозування соціальних наслідків: Здатність передбачати, як ті чи інші рішення, реформи або інформаційні вкиди вплинуть на культурне середовище та стабільність суспільства у довгостроковій перспективі.
- Виявлення маніпуляцій цінностями: Навичка розрізняти природні культурні процеси та штучно інспіровані операції впливу.

4 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Тема 1. Соціокультурна безпека як складова національної безпеки держави: поняття, структура та функції.	16	2	2	11	1	ВЗ + ДС+ РЗ/К /8
Тема 2. Культурна ідентичність і безпекові виклики в умовах глобалізації.	16	2	2	11	1	ВЗ + ДС+ РЗ/К /8

Тема 3. • Мова, пам'ять і символи як об'єкти соціокультурної безпеки.	14		2	11	1	V3 + ДС+ РЗ/К /8
Тема 4. Інформаційно-психологічні загрози соціокультурному простору суспільства.	16	2	2	11	1	V3 + ДС+ РЗ/К /8
Тема 5. Історична пам'ять та політика пам'яті в системі соціокультурної безпеки.	16	2	2	11	1	V3+ ДС+ РЗ/К /8
Тема 6. Релігійний фактор у забезпеченні соціокультурної стабільності та безпеки.	14		2	11	1	V3+ ДС+ РЗ/К /8
Тема 7 Міграційні процеси та міжкультурна взаємодія: ризики і можливості для соціокультурної безпеки.	14		2	11	1	V3+ ДС+ РЗ/К /8
Тема 8. Молодіжна політика, освіта і виховання як інструменти зміцнення соціокультурної безпеки.	14		2	11	1	V3+ ДС+ РЗ/К /8
Тема 9. Соціокультурні аспекти гібридних загроз і культурної експансії.	14		2	11	1	V3+ ДС+ РЗ/К /8
Тема 10. Державна політика України у сфері соціокультурної безпеки: нормативно-правові засади та практики реалізації	16	2	2	11	1	V3+ ДС+ РЗ/К /8
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота № 1						10
Контрольна робота № 2						10
Всього годин / Балів						100
						150
						10
						20
						110
						10

Методи контролю: ВЗ – відвідування занять, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз документу тощо.

Питання для обговорення на практичних заняттях

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<p><i>Тема 1. Поняття соціокультурної безпеки</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Як різні наукові підходи трактують поняття соціокультурної безпеки? Чому соціокультурна безпека є важливою складовою національної безпеки? Які основні об'єкти та суб'єкти соціокультурної безпеки? Чи може держава ефективно забезпечувати соціокультурну безпеку без участі громадянського суспільства? 	2 год.
2	<p><i>Тема 2. Культурна ідентичність і безпекові виклики</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Що таке культурна ідентичність і як вона формується? Яким чином криза ідентичності може трансформуватися у безпекову загрозу? Як глобалізація впливає на збереження національної ідентичності? 	2 год.

	4. Які приклади втрати або посилення ідентичності можна навести з сучасної історії?	
3	<p><i>Тема 3. Мова, символи та колективна пам'ять</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яку роль відіграє мова у забезпеченні соціокультурної безпеки держави? 2. Чи можуть державні символи бути інструментом безпекової політики? 3. Як мовна політика впливає на соціальну стабільність у багатокультурних суспільствах? 4. Чому символічний простір часто стає об'єктом маніпуляцій і конфліктів? 	2 год.
4	<p><i>Тема 4. Інформаційно-психологічні загрози</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні інструменти інформаційно-психологічного впливу на суспільство? 2. Як дезінформація та пропаганда впливають на соціокультурну стійкість? 3. Яку роль відіграють соціальні мережі у поширенні соціокультурних загроз? 4. Які механізми протидії інформаційно-психологічним загрозам є найбільш ефективними? 	2 год.
5	<p><i>Тема 5. Історична пам'ять і політика пам'яті</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чим відрізняється історична пам'ять від історичної науки? 2. Як політика пам'яті може стати фактором суспільної дестабілізації? 3. Чому питання минулого часто використовуються у гібридних конфліктах? 4. Які приклади конфліктів пам'яті існують в Україні або інших державах? 	2 год.
6	<p><i>Тема 6. Релігійний фактор у соціокультурній безпеці</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яким чином релігія впливає на соціальну стабільність і безпеку? 2. У яких випадках релігійний чинник може перетворюватися на безпекову загрозу? 3. Як держава має забезпечувати баланс між свободою віросповідання і безпекою? 4. Які приклади використання релігії у політичних або гібридних конфліктах можна навести? 	2 год.
7	<p><i>Тема 7. Міграція та міжкультурна взаємодія</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які соціокультурні ризики пов'язані з масовими міграційними процесами? 2. Чим відрізняються моделі інтеграції мігрантів у різних країнах? 3. Як міжкультурні конфлікти впливають на внутрішню безпеку держави? 4. Які умови сприяють гармонійній міжкультурній взаємодії? 	2 год.
8	<p><i>Тема 8. Освіта і молодіжна політика</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яку роль відіграє система освіти у формуванні культури безпеки? 2. Як молодіжна політика може запобігати соціокультурним загрозам? 3. Чому молодь є вразливою до інформаційних і ідеологічних впливів? 4. Які освітні інструменти сприяють формуванню критичного мислення? 	2 год.

9	<p style="text-align: center;"><i>Тема 9. Соціокультурний вимір гібридних загроз</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке гібридні загрози і чому вони небезпечні у соціокультурному вимірі? 2. Які елементи культури найчастіше стають об'єктом гібридного впливу? 3. Як український досвід після 2014 року демонструє соціокультурні аспекти гібридної війни? 4. Яку роль відіграє національна єдність у протидії гібридним загрозам? 	2 год.
	<p style="text-align: center;"><i>Тема 10. Державна політика у сфері соціокультурної безпеки України</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні напрями державної політики України у сфері соціокультурної безпеки? 2. Які проблеми реалізації цієї політики є найбільш актуальними? 3. Як оцінити ефективність державних інституцій у цій сфері? 4. Які кроки могли б посилити соціокультурну стійкість українського суспільства? 	2 год.
	Всього	20 год

Завдання для самостійного опрацювання

1. Опрацюйте лекційний матеріал та наукову літературу, щоб виділити ключові складові системи основних понять соціокультурної безпеки. Визначте її місце в загальній системі національної безпеки України.
2. Вивчіть соціально-економічні індикатори рівня життя населення Волині та роль доходів і прожиткового мінімуму як параметрів безпеки людини.
3. Ознайомтеся з моделями соціального захисту в країнах ЄС (зокрема Франції та Швеції) та порівняйте їх із принципами соціального захисту в Україні.
4. Проаналізуйте соціальну напруженість як інтегральний індикатор безпеки суспільства та дослідіть методи її прогнозування і профілактики.
5. Опрацюйте тему впливу глобалізаційних процесів на національний культурний простір. Дослідіть загрози, які несе культурна експансія для соціальної стабільності.
6. Вивчіть роль релігійної політики держави та етноконфесійних відносин у забезпеченні культурної безпеки України.
7. Проаналізуйте роль мови у політичних конфліктах та особливості мовної політики незалежної України в контексті протидії політичній експансії.
8. Детально розгляньте принципи функціонування механізму забезпечення соціальної безпеки: його функції та державні соціальні стандарти.
9. Використовуючи рекомендовані інтернет-ресурси (наприклад, звіти ПРООН), дослідіть зв'язок між Цілями сталого розвитку та соціокультурною безпекою України на період до 2030 року.

ІV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти

Здобувач має виконати у повному обсязі усі види діяльності із навчальної дисципліни «Соціокультурна безпека», бути присутніми на аудиторних заняттях. Якщо здобувач відсутній на занятті, він може надіслати виконане семінарське заняття у письмовому вигляді. Претендувати на максимальну кількість балів можна, якщо семінарське виконане у вигляді презентацій, використана нова актуальна наукова література, робота є авторською, без порушень авторських прав.

Освітній процес відповідає «Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 30.08.2023р. (<https://surl.ln/iidotx>). Семестровий залік виставляється за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених програмою (силабусом) навчальної дисципліни. При цьому здобувач повинен набрати не менше 60 балів.

Конфліктні ситуації вирішуються згідно Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://bit.ly/33MTIM>).

Згідно Положення про академічну мобільність здобувачів освіти (<https://bit.ly/3oMzMkk>), власне право неформальну освіту, здобувач може отримати найвищу кількість балів за певні теми, якщо взяв участь у тренінгу, конференції, науковому семінарі, проблемній групі та ін.

Здобувач вчасно здає усі види робіт. Викладач інформує про терміни здачі контрольних робіт.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Вид контролю	Вид навчальної діяльності	Оцінювання
Поточне оцінювання	Робота на лекціях:	
	- присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 1 бал
	- участь у експрес-опитуванні	за правильну відповідь 0,4 бала
	<i>Всього за роботу на лекціях здобувач може отримати до 7 балів</i>	
	Робота на практичних заняттях.:	
	- присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	- доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожну доповідь з презентацією максимум 5 бали
- участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, усне опитування, рішення практичних задач	за правильну відповідь 0,5 бала	
<i>Всього за роботу на практичних заняттях здобувач може отримати до 60 балів</i>		
Самостійна робота		
	Самостійна робота: опрацювання навчально-методичної літератури через конспектування, створення тез, анотацій та рецензій, підготовку рефератів; виконання практичних завдань, тестів, створення презентацій тощо.	до 1,3 бала.
<i>Всього за самостійну роботу здобувач може отримати до 13 балів</i>		
Рубіжний контроль	Контрольна робота	за кожне правильно виконане завдання – 5 балів. максимальна оцінка – 10 балів
	Контрольна робота	за кожне правильно виконане завдання – 5 балів. максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, виконання досліджень тощо	Згідно з рішенням кафедри
Підсумковий контроль	Залік виставляється за результатами поточного та рубіжного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни	Критерії оцінювання зазначено в п. VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Дотримання політики доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- 1) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- 2) обов'язкове посилання на джерело інформації у разі використання, ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- 3) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 4) дотриманні принципів та положень Кодексу професійної етики;
- 5) надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень, джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо дефлайнів та перескладання

Поточний контроль за темами курсу здійснюється в рамках практичних занять, що проводяться згідно з розкладом.

Здобувач освіти має право повторно скласти поточний контроль за темою лише один раз.

Якщо тема передбачає надання здобувачем усної відповіді щодо питань плану теми, то здобувач освіти має право повторно скласти ту частину (ті частини) завдань, за які ним одержані бали нижче максимальних.

Зараховується найбільший результат, одержаний здобувачем освіти за результатами складання відповідної частини завдань або їх повторного складання.

Не допускається підвищення здобувачем балів, що отримуються в ході поточного контролю знань, шляхом зарахування балів за результатами лише усних відповідей.

Здобувач має право повторно скласти поточний контроль за темою шляхом виконання комплексного завдання у формі есе. Комплексне завдання у формі есе передбачає вивчення студентом відповідного питання плану за темою.

Есе повинно містити такі елементи: титульний аркуш із зазначенням відомостей про автора та теми; зміст (за необхідності), в якому викладається структура есе з наведенням сторінок розміщення його окремих частин; вступ (обсягом в 5 – 10 речень) в якому міститься обґрунтування актуальності питання і його постановка; основна частина обсягом 3 – 6 сторінок А4 (шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, усі поля – 2 см) в якій наводяться думки автори з порушення питання та їх аргументація; список використаних джерел (мінімум 5 праць наукового характеру), оформлений у відповідності з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Загальний обсяг есе разом зі списком використаних джерел 4 – 7 сторінок, не рахуючи титульного аркуша.

Повторно виконати роботу, що проводиться в рамках підсумкового контролю, не можна. Здобувач освіти може виконати підсумкову роботу, якщо він її не виконував у відведений для цього час.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для всіх слухачів курсу у визначений деканатом час до дати, встановленої для повторного проведення заліку («перша, друга та третя відомості»).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий залік виставляється за умови виконання здобувачем освіти завдань,

передбачених програмою (силабусом) навчальної дисципліни. При цьому здобувач повинен набрати не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написати підсумковий тест тощо).

Повторне складання заліку, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

Питання, що виносяться на залік.

1. Наукові підходи до трактування поняття соціокультурної безпеки в сучасній політології.
2. Соціокультурна безпека як невід'ємна складова системи національної безпеки України.
3. Основні об'єкти та суб'єкти забезпечення соціокультурної безпеки.
4. Роль громадянського суспільства у забезпеченні соціокультурної стійкості держави.
5. Парадигма соціокультурної безпеки: система основних категорій та понять.
6. Взаємозв'язок між соціальною та культурною безпекою особи і суспільства.
7. Поняття культурної ідентичності та механізми її формування в сучасному світі.
8. Криза ідентичності як передумова виникнення внутрішніх та зовнішніх безпекових загроз.
9. Вплив глобалізації на трансформацію та збереження національної ідентичності.
10. Національна самоідентифікація як інструмент консолідації українського суспільства.
11. Культурна експансія та її вплив на стабільність соціокультурного простору.
12. Полікультуралізм проти монокультуралізму: світовий досвід та українські реалії.
13. Роль державної мови як консолідуючого чинника соціокультурної безпеки.
14. Державні символи як інструменти формування безпекової культури та патріотизму.
15. Мовна політика незалежної України: основні етапи та безпекові наслідки.
16. Світовий досвід мовної політики в багатокультурних суспільствах.
17. Символічний простір як об'єкт маніпуляцій у міждержавному протистоянні.
18. Лінгвоцид та його вплив на деструкцію національної безпеки.
19. Основні інструменти інформаційно-психологічного впливу на масову свідомість.
20. Дезінформація та пропаганда як загрози соціокультурній стійкості населення.
21. Роль соціальних мереж у поширенні деструктивних соціокультурних наративів.
22. Механізми державного та громадського протидії інформаційним загрозам.
23. Соціальна напруженість як наслідок цілеспрямованого інформаційного впливу.
24. Формування медіаграмотності як елемент забезпечення безпеки особистості.
25. Співвідношення історичної пам'яті та офіційної історичної науки в контексті безпеки.
26. Політика пам'яті як інструмент державної безпеки та консолідації нації.
27. Використання "історичних воєн" у гібридних конфліктах сучасності.
28. Конфлікти пам'яті в Україні: причини, динаміка та шляхи врегулювання.
29. Роль дисидентського руху у формуванні сучасної історичної пам'яті України.
30. Традиції збройних сил та правоохоронних органів як елемент історичної безпеки.
31. Вплив релігійного чинника на соціальну стабільність та національну єдність.
32. Загрози етноконфесійного характеру в сучасному українському суспільстві.
33. Баланс між свободою віросповідання та інтересами державної безпеки.
34. Використання релігійних організацій як інструментів гібридної агресії.
35. Державна релігійна політика: світові моделі та українська специфіка.
36. Міжконфесійний діалог як механізм профілактики соціальної напруги.

37. Соціокультурні ризики та виклики масових міграційних процесів.
38. Порівняльний аналіз моделей інтеграції мігрантів у країнах ЄС.
39. Вплив міжкультурних конфліктів на внутрішню безпеку держави.
40. Умови та механізми забезпечення гармонійної міжкультурної взаємодії.
41. Соціальна безпека мігрантів та внутрішньо переміщених осіб.
42. Ксенофобія та національний ізоляціонізм як загрози соціокультурній стабільності.
43. Роль системи освіти у формуванні культури безпеки та громадянської ідентичності.
44. Молодіжна політика як засіб запобігання соціокультурній деградації суспільства.
45. Вразливість молоді до ідеологічних маніпуляцій та шляхи її зниження.
46. Освітні технології формування критичного мислення у студентів.
47. Подолання негативних соціокультурних впливів у вітчизняному освітньому просторі.
48. Соціокультурна діяльність як інструмент розвитку людського потенціалу.
49. Специфіка гібридних загроз у гуманітарній та соціокультурній сферах.
50. Культурні індустрії та мистецтво як об'єкти гібридного впливу.
51. Досвід України у протидії соціокультурній агресії після 2014 року.
52. Національна єдність та суспільний консенсус як фундамент стійкості до гібридних атак.
53. Культурна дипломатія як чинник гуманітарної безпеки держави на міжнародній арені.
54. Економічне підґрунтя захисту гуманітарної сфери від зовнішніх зазіхань.
55. Основні напрями та пріоритети Концепції забезпечення соціокультурної безпеки України.
56. Проблеми та перспективи реалізації державної політики у сфері культурної безпеки.
57. Індикатори та критерії оцінки ефективності соціокультурної політики.
58. Роль Міністерства культури та інших інституцій у забезпеченні стійкості суспільства.
59. Стратегія сталого розвитку України та її соціокультурна складова.
60. Шляхи посилення соціокультурної безпеки України в умовах глобальних змін

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
3. Про Стратегію сталого розвитку України «Україна 2020» : Указ Президента України № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>.
4. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>.
5. Про затвердження Методики комплексної оцінки бідності : Наказ Міністерства соціальної політики України № 827/403/507/113/232 від 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0728-17#n8>.
6. Стратегія інформаційної безпеки : Указ Президента України № 685/2021 від 28.12.2021 р.
7. Антонюк Т. А. Соціально-психологічні детермінанти вимушеної міграції. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2023. № 1.
8. Байрак С., Денисюк В., Майко Т. Цілі сталого розвитку в соціальній безпеці України. 2020.
9. Бойко В. В. Культурна ідентичність українців в умовах вимушеної еміграції: соціально-комунікаційні аспекти : монографія. 2023.
10. Вовк С. О. Соціокультурний інструментарій формування національної безпеки України в умовах війни. Регіональні студії. 2023. № 34.
11. Денисюк Ж. З. Вишиванка як об'єкт україноцентричного нарративу та національно-культурної ідентичності в інформаційному просторі. 2022.
12. Долеско С. В. Мистецтвознавчий трансфер української народної сорочки в XXI столітті: глобалізація та ідентичність. 2022.
13. Клімова І. О. Соціальні та культурні аспекти вимушеної еміграції українців. Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Серія: Історія. 2023. Т. 34.
14. Козарь Т. П., Іващенко С. М. Аналіз психологічних аспектів впливу масової культури на суспільство в умовах гібридної війни як інструмент для проведення державних реформ. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2024. № 4.
15. Майко Т. С. Силабус вибіркового освітнього компонента «Соціокультурна безпека». Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025.
16. Майко Т. С., Колб Р. О. Особливості нормативно-правового забезпечення деяких об'єктів інформаційної безпеки в Україні. 2020.
17. Мельник О. О. Соціально-культурні чинники збереження української ідентичності в умовах вимушеної еміграції. 2023.
18. Пилипенко В. П. Захист культурних цінностей в Україні у зв'язку із російською агресією. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4.
19. Руднева А. О., Мальована Ю. Г., Арсенюк М. С. Культурна дипломатія як інструмент формування іміджу України. Регіональні студії. 2024. № 37.
20. Стечак Г., Ягело С. Мовна політика в Україні за часів незалежності: проблеми і перспективи. 2020.
21. Стратегія інформаційної безпеки : Указ Президента України № 685/2021 від 28.12.2021 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41065>.
22. Сушевських А. І. Культурні маркери ідентичності українців в умовах вимушеної еміграції : кваліфікаційна робота магістра. Запоріжжя : ЗНУ, 2024.
23. Тимовчак І. Національна символіка як елемент ідентичності держави в архітектурі дипломатичних представництв. 2021.
24. Українське суспільство в умовах війни. 2022 : колективна монографія / за ред. Є. Головахи, С. Макеєва. Київ, 2022.
25. Шмаюн О. Ю. Феномен дозвіллевих центрів в контексті функціонування осередків культурного розвитку в Україні. 2020.

26. Янауер М. М., Корицький Я. Б. Релігійний фактор у системі національної безпеки України: правові механізми захисту. Освітній дискурс: збірник наукових праць. 2024. Вип. 51.
27. Damaged cultural sites in Ukraine verified by UNESCO (станом на квітень 2025). UNESCO. 2025. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/damaged-cultural-sites-ukraine-verified-unesco>.
28. Russians loot 1.7 million Ukrainian cultural heritage items from occupied territories. Euromaidan Press. 2025.
29. Russia's combined missile strike on Lviv kills 7. Радіо Свобода. 2024.
30. Russia's looting of history is a theft of who we are. The Kyiv Independent. 2023.
31. Ukraine accuses Russian forces of seizing 2,000 artworks in Mariupol. The Guardian. 2022.
32. Ukrainian MFA responds to Russia's new "state cultural policy strategy". Ukrainian National News (UNN). 2024.

Додаткова література та звіти

33. Безробіття в Україні та світі. 1 квартал 2018 року. URL: <http://edclub.com.ua/analytika/bezrobittya-v-ukrayini-ta-svitii-kvartal-2018-roku>.
34. Мова – ДНК нації. URL: <https://ukr-mova.in.ua/>.
35. Пріоритетні напрями розвитку державної культурної політики в системі національної безпеки. Аналітична записка НІСД. URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/2130/>.
36. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь. 2017. 174 с. URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
37. Sustainable Development Goals (Index and Dashboards Report). URL: <https://dashboards.sdindex.org/profiles/UKR>.

Інтернет-ресурси

38. Національний інститут стратегічних досліджень — <https://niss.gov.ua/>
39. Інститут суспільно-економічних досліджень — <https://iser.org.ua/>
40. Часопис «Стратегічні пріоритети» — <https://niss-priority.com/>
41. Тижневик «Дзеркало тижня» — <https://zn.ua/>